

Marc Huijnen (zorgbureau Talent)
over decentralisatie:

‘Neem professional niet zorg voor kwetsbare jongeren uit handen’

Gemeenten dragen vanaf 2015 de verantwoordelijkheid voor de zorg voor kinderen en jongeren. Zij hebben hun professionele hulp hard nodig. Maar hoe zorg je voor goede ondersteuning als gemeenten conform de afspraken met het rijk 20 procent op de jeugdzorg en 25 procent op de dagbesteding bezuinigen? Gemeenten kennen hun zwakbegaafde en licht verstandelijk beperkte inwoners niet.

Marc Huijnen

De wajongers (jonggehandicapten) werken in de horeca van restaurant Talentino in Margraten en bij bakkerij 'Bekkerie Tebannet' in Banholt

Toch moeten voor hen ook in 2015 zorgplannen opgesteld worden. Maar professionele zorgverleners vrezen verschralling van de zorg als gemeenten kiezen voor, om maar een optie te noemen, de inzet van extra vrijwilligers als goedkope variant. “Gaan we straks 20 procent minder jeugdigen helpen? Uren schrappen? Of zetten we nog meer vrijwilligers als goedkope arbeidskrachten aan het werk?,” vraagt directeur Marc Huijnen van gespecialiseerd zorgbureau Talent in Eckelrade (gemeente Margraten) zich af. Een té grote afhankelijkheid van vrijwilligers, die nu de professionals ondersteunen, vindt Huijnen een verkeerde

ontwikkeling. “Ik hoor gemeenten nu vaker vragen: hoeveel vrijwilligers heb je, en hoeveel mantelzorgers? Als je er daar veel van hebt, ben je toppie. Iedereen raakt in rep en roer als een vrijwilliger voor een schoolklas staat, maar in de zorg moet dat allemaal maar makkelijk kunnen. Ik weet hoe het gaat: het begint met wandelmoeders, en op zeker moment nemen ze uit goeigheid de zorg over. Vrijwilligers zijn echter onmisbaar, ook voor Talent. Ze doen het vervoer van onze cliënten, helpen mee bij creatieve activiteiten. Ze ondersteunen de professional. Maar op onze woongroepen van jongeren in onder meer Margraten en Gulpen heb ik 24-uurs professionele zorg,

ofwel toezicht, nodig. Ik hoop niet dat vrijwilligers er daar zes uur van moeten overnemen. Ouders vragen mij: “Marc, kunnen we straks nog wel rekenen op de zorg die we nu krijgen?”

Geen schotten

Huijnen werkte als ‘oplossingsgericht systeemtherapeut’ bij een zorgorganisatie totdat hij uit onvrede over de geleverde zorg in 2007 samen met collega Marco Keulen zorgbureau Talent in het leven riep. “Het begon met groepsbegeleiding op zaterdag voor kinderen van 6 tot 14 jaar. Al gauw kregen we verzoeken voor individuele gezinsbegeleiding. Zo is het verder gegroeid.”

Talent richt zich op de begeleiding van kinderen en jongvolwassenen van drie tot 23 jaar met een licht verstandelijke beperking (ADHD, autisme) of psychiatrische beperking. De 125 professionals van Talent en een legertje vrijwilligers bieden 970 cliënten van Vaals tot Sittard dagopvang, individuele- en gezinsbegeleiding, dagbesteding voor jongvolwassenen, begeleid wonen en jobcoaching voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. De financiering van de zorg bij Talent komt uit het persoonsgebonden budget (pgb), zorg in natura via het Zorgkantoor en geld van de Provincie Limburg voor circa 25 casussen.

Wat is TALENT? Gespecialiseerd Zorgbureau Talent BV in Eckelrade richt zich sinds 2006 in Zuid-Limburg op de talenten en opvoeding van, op dit moment, ruim 950 kinderen en jong volwassenen met gedrags- en/of psychiatrische problematiek of een lichte verstandelijke beperking. Talent heeft 125 beroepskrachten, meest sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen, 30 stagiairs en enkele tientallen vrijwilligers.

starten moet dat ook een aanwinst zijn voor de buurt en geen last. Onze activiteiten willen we zoveel mogelijk integreren in de lokale samenleving." Geslaagde voorbeelden daarvan zijn er genoeg.

Catering WK Wielrennen

Voor de buitenwacht is Talent onder meer bekend door het restaurant Talentino in Margraten. Wajongers werken er onder begeleiding in de keuken en de bediening en volgen daarnaast een horecaopleiding op niveau 2 en 3. In de ruimte boven het restaurant huist een woongroep van Talent. Het restaurant wordt, evenals een bakkerij van Talent in Banholt, gerund op commerciële basis, maar de inkomsten vloeien terug naar de zorg, zoals de dagbesteding. "Talent," zegt Huijnen, "heeft weliswaar de rechtsvorm van een BV, maar die afkorting staat meer voor BoerenVerstand. We willen alle zorggeld effectief besteden om quitte te spelen." Tijdens het WK wielrennen in Valkenburg (2012) verzorgden de Talentino's de catering in de perszaal voor 600 journalisten. En voor alleenstaande ouderen in het Heuvelland heeft Talent met 50 vrijwilligers weer het verzorgen van maaltijden volgens het oude concept van 'tafeltje dekje' ter hand genomen.

En dan nadert nu de decentralisatie van de zorg naar de gemeenten, waarbij het onzeker is welke activiteiten in de huidige vorm Talent straks nog kan blijven aanbieden. Aan de gemeentelijke 'ontwikkeltafels' voor de herinrichting van de zorg wordt heel wat afgepraat, weet Huijnen. Hij kent ook zorginstellingen die de dagbesteding al in de ban hebben gedaan omdat daar geen geld meer voor is. "In feite moet ik met zestien gemeenten praten, dus zij kunnen allemaal hun eigen beleid maken en voorkeuren voor bezuinigingen inbrengen. De gemeenten Maastricht/Heuvelland hebben zich samengepakt om met zorgaanbieders in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zoveel mogelijk uniforme productieafspraken te maken. Maar wat het gaat worden? Jongeren worden nu voor bijvoorbeeld 100 euro heen en terug naar een dagbesteding gebracht en krijgen daar professionele begeleiding en te eten. Als daar straks 25 euro af gaat, kun je niet meer hetzelfde bieden. Terwijl naar mijn idee hetzelfde dagdeel nodig is. Je wilt ook niet dat deze jongeren een deel van de dag op straat rondzwerven en daar de verkeerde mensen ontmoeten."

"Onze jongeren noem ik ook geen cliënten, maar talenten"

Huijnen: "Er wordt vruchtbaar samengewerkt met Jeugdzorg en jeugdpsychiatrie, gehandicaptenzorg en speciaal onderwijs. Maar tussen deze zorgvelden zitten in onze manier van werken geen schotten. Daarin is Talent kartrekker. Als het eetpatroon van een kind op de speciale school niet goed loopt, kan er ook thuis iets aan de hand zijn. Dat zoeken we met de ouders uit. Leerlingen die door gedragsproblemen uitvallen, proberen we ook thuis op te vangen, zodat ze weer naar school kunnen."

"Wij werken met de krachtbronnen van de kinderen zelf en hun ouders. Onze jongeren noem ik ook geen cliënten, maar talenten. Wij willen niet dat ze met een stigma en weinig eigenwaarde rondlopen, maar proberen ze juist op het podium te krijgen. Dus spelen ze geen voetbal in een 'psycho-motorenclub', maar voetballen ze tegen een gewone voetbalclub als St. Geertruid. En wanneer we een woongroep

Ambulant werken

Stilzitten en afwachten waar de gemeenten mee komen, zit niet in Huijnen's aard als maatschappelijk ondernemer. "Voor de decentralisatie geldt 2015 nog als een overbruggingsjaar. Dat hebben we nodig om onze organisatie op de nieuwe ontwikkelingen af te stellen. We proberen daar nu al op te anticiperen om de effecten van de krimpende budgetten te kunnen verzachten. Neem de hervorming van het speciaal onderwijs. Kinderen uit dat onderwijs moeten weer naar gewone scholen. Ze krijgen dan extra begeleiding in de klas. Ik heb contacten gelegd met het speciaal onderwijs om in hun gebouwen met onze expertise ook de

groepsbegeleiding te mogen verzorgen. Wij hebben de schotten al weggehaald en bovendien scheelt dat weer in vervoerskosten. Verder zullen, als uren dagbesteding wegvallen, onze mensen meer ambulant gaan werken. Meer thuisbezoek dus. Je moet deze jongeren en hun ouders wel aandacht blijven geven. We willen geen nee verkopen."

Eind september maakten 30 jongeren van Talent en zes begeleiders een vakantietrip van een week naar de Turkse kust. De 900 euro die de reis per jongere kostte, was door hen bijeengespaard met appels plukken, tuinonderhoud, krantjes rondbrengen. "Aan creativiteit om wat leuks van het leven te maken is bij ons geen gebrek," aldus

Huijnen, die stelt dat gemeenten juist nu gebruik moeten maken van de expertise van ontslagen medewerkers van Jeugdzorg en bureau MEE. "Zij hebben altijd goed werk geleverd en kennen de zorgvraag als geen ander."

Maar de uitvoering en de kwaliteit van de zorg in belangrijke mate laten hangen van vrijwilligers? Huijnen: "Ik onderschrijf het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding in de zorg en wil graag met gemeenten sparren hoe je met minder geld toch tot een verantwoord pakket komt. Ik kan zelfs nog dringend vrijwilligers gebruiken, maar niet ter vervanging van mijn beroepskrachten. Want daarmee is de kwaliteit van de zorg niet geholpen." ➔

- ADVERTENTIE -

ALFA ROMEO 4C

Exclusief bij:

COUMANS GELEEN

Rijksweg Zuid 310, 046-475 62 22
www.autocoumans.nl